

جهاڪيون

تجارتي بائيويڪ/جي ايس فصلن جي عالمي صورتحال 2012

ڪلائيو جيمز ISAAA جواني صدر

دنيا جي سئوڪرو غريبن ۽ بڪايل انسانن ۽ انهن جي زندگي جي جدوجهد کي

منصف جو خراج تحسین

بائيويڪ فصلن جي هيڪٽر ايراضي ۾ لاڳيتي اضافي ۽ انهن جي طاقتور نشوونما جو مسلسل پندرهن سال، جنهن ته عالمي آبادي 7 ارب ي چڪي آهي. بائيويڪ فصلن جي واڌ 12 ملين هيڪٽر سان گڏ نائنگ ۾ اضافو آهي، هي اضافو 8 فيصد سالياني سان 160 ملين هيڪٽر تائين پهچي ويو آهي. هي 2012 جي مقابلي ۾ 148 ملين هيڪٽر زوڪا آهي.

1996 ۾ 1.7 ملين کان 2011 ۾ انهن فصلن جو 160 ملين ٽي ويو 94 اگا اضافي جي نشاني رکاري و. ان ريت بائيويڪ فصلن جي واڌن کي هاڻوڪي تاريخ جي س کان تيز رفتار ترقي ڪندڙ ڪنولوجي ثابت ڪري ي.

2011 ۾ بائيويڪ فصلن جي ترقي جي بابت س کان اها گواهي هي آهي ته 1996 کان 2011 تائين 29 ملڪن

کان تعلق رکندڙ ڪروين هارين 1.25 بلين ايراضي تي بائيويڪ فصلن جي پوک ۽ بهر پوک بابت همڪرو انفرادي فيصلو ڪيا آهن. هارين جي هنن فصلن تي روسي جو هڪ اهم سبب انهن فصلن مان بند وڪڙ ڪا معاشي ۽ ماحولياتي فائدو آهن.

بائيويڪ فصلن کي اختيار ڪندڙ 29 ملڪن مان 19 ترقي پذير ۽ 10 صنعتي ملڪ آهن. انهن مان ههه سرفهرست ملڪ هڪ ملين کان وڌيڪ هيڪٽر کي انهن فصلن لاء استعمال ڪري رهيا آهن ۽ هي مستقبل جي ڪيل مختلف واڌ جو سستو هموار ڪري رهيا آهن.

2011 ۾ 16.7 ملين هارين جي رڪارڊ جيڪو 2010 کان 8 فيصد وڌيڪ آهي بائيويڪ فصلن جي پوک ڪئي آهي. قابل

ذڪر ڳالهه هي آهي ته انهن مان 90 فيصد يا 15 ملين هاري ترقي پذير ملڪن جي وسائل کان محروم غريب هاري آهن. 2011 ۾ هاري محفوظ سرما يا ڪاري جا ماهر ثابت يا. چين سان تعلق رکندڙ 7 ملين غريب هارين ۽ امرت سان تعلق رکندڙ 7 ملين هارين 14.5 ملين ايراضي تي Bt ي پوکڻ جو فيصلو ڪيو.

ترقي پذير ملڪن ۾ 2011 ۾ عالمي بائيويڪ فصلن جي 50 فيصد پوک ڪئي ويئي ۽ اميد ڪئي پئي وي ته 2012 ۾ صنعتي ملڪن کان لاڳيتي ڪري ويندي. 2011 ۾ ترقي پذير ملڪن ۾ بائيويڪ فصلن جي پوک جي شرح ٽي رقتار ۽ مقدار کان وڌيڪ ويندي، جيڪا 11 صنعتي ملڪن جي 5 فيصد يا 3.8 ملين جي مقابلي. فيصد يا 8.2 ملين هيڪٽر تي پوکي آهي.

ميل ڪائينڊ يا Stacked بائيويڪ فصلن جي اهم خصوصيت آهي..... 2011 ۾ 12 ملڪن وٽان کان وڌيڪ بائيويڪ خوين واري فصلن جي پوک ڪئي ۽ وڌيڪ حوصلي واري ڳالهه هي آهي ته انهن ۾ 12 ملڪن مان 9 ترقي پذير ملڪ آهن. 2011 ۾ پوکيل بائيويڪ فصلن ۾ 42.2 هيڪٽر يا 160 ملين هيڪٽر جي چوٽي حصي کان وڌيڪ ايراضي تي Stacked فصلن جي پوک ڪئي وئي، جيڪا 2010 ۾ پوکيل 184 ملين هيڪٽر جي مقابلي ۾ 32.3 ملين يا 22 فيصد وڌيڪ آهي.

بائيويڪ فصلن جي پوک ڪندڙ پنجون وڏو ملڪ ۾ ايشيا مان هندستان ۽ چين، لاطيني آمريڪا مان برازيل ۽ ارجنٽائن، آفريڪا مان لڊ آفريڪا شامل آهن. هي ملڪ عالمي آبادي جي چاليهه فيصد جي نمائندگي ڪندا آهن ۽ اميد آهي ته 2100 تائين انهن جي آبادي 10.1 بلين ي ويندي.

برازيل ۾ سال ۾ بايوٽيڪ فصلن جي سبب عالمي واڌ جو اڳواڻ رهيو آهي ۽ ان جي بايوٽيڪ فصلن جي هيڪٽر ايراضي ۾ اضافو ڪنهن به ملڪ کان وڌيڪ آهي. هي ايراضي 4.9 ملين هيڪٽر هئي جيڪا 2010 جي مقابلي ۾ 20 فيصد وڌيڪ هئي. 2011 ۾ تيز رفتاري جي حوالي سان 6 نين شين جي منظوري ڏني وئي جنهن ۾ سرڪاري سطح تي تيار ڪيل گهريلو بايوٽيڪ وائرس سان مزاحم لوبيا شامل آهي، هن کي EMBRAPA (Brazilian Agriculture Research Cooperation) تيار ڪيو آهي. آمريڪا هن سال به بايوٽيڪ فصلون تيار ڪرڻ وارو سڀ کان وڌيڪ ملڪ رهيو جنهن 69.0 ملين هيڪٽر ايراضي تي انهن فصلن جي پوکي ڪئي هي تمام بايوٽيڪ فصلن جو 90 فيصد آهي. RRR الفلاجي پوليٽيڪل ملڪ هيڪٽر تائين پهچي وئي آهي، هن سان گڏ هي YRRR هومري گجر جي پوليٽيڪل ايراضي 4 لک 75 هزار هيڪٽر تائين پهچي وئي آهي. آفريڪي وائرس سان مزاحم پيٽو جاپان ۾ تازا ميوو غذائت جي حيثيت ۾ منظور ڪيا ويا آهن. هي قانون ستمبر 2011 کان لاڳو آهي.

هندستان BT ڪپهه جي هين سالگرهه ملهائي رهيو آهي ۽ هن فصل جي ايراضي پهرين دفعي 10 ملين هيڪٽر تائين پهچي وئي آهي، جنهن ۾ 10.6 ملين هيڪٽر ايراضي جو هدف حاصل ڪرڻ کانپوءِ هي جي پوليٽيڪل 12.1 ملين هيڪٽر ايراضي جو 88 فيصد ڏنو آهي. هن فصل کان فائدو حاصل ڪندڙ ست ملين نڙا هاري آهن جيڪي سراسري 1.5 ملين هيڪٽر تي جي پوليٽيڪل آهن. هندستان 2002 کان 2010 جي وچ ۾ پنهنجي نين مان حاصل ٿيندڙ آمدني ۾ 9.4 بلين آمريڪي ڊالرن جو اضافو ڪيو آهي، جنهن ۾ آمريڪا صرف 2010 ۾ 2.5 ملين آمريڪي ڊالرن جو اضافو ڪيو آهي.

چين 7 ملين نڙا هارين لاءِ (سراسري 0.5 هيڪٽر) 3.9 ملين هيڪٽر تي BT ڪپهه جي پوليٽيڪل آهي جيڪا 71.5 جي شرح سان هيڪٽر اضافو آهي. 2013-14 ۾ فلپائن ۾ گولڊن رائيس جي منظوري چين لاءِ هڪ اهم ڪاميابي بندي. ميڪسيڪو 161,500 هيڪٽر تي بايوٽيڪ ڪپهه جي پوليٽيڪل آهي هي اختيار ڪيل 87 فيصد شرح کان 2010 ۾ 58,000 هيڪٽر کان مقابلي ۾ 178 فيصد رهيو. هن جو مقصد هي خود ڪفالت جو حصول ۽ اولهائي رياستن ۾ بايوٽيڪ ڪپهه جي پوليٽيڪل آهي. جنهن ۾ ڪي هه ملين ڊالرن جي آمد جي واپار کي واضح نموني سان متاثر ڪيو آهي. آفريڪا قانون سازي هن فصل جي حوالي سان به اڳتي ترقي سان ترقي ڪئي آهي. جنوبي آفريڪا، برڪينا فاسو ۽ مصر ملي ڪري 2.5 ملين هيڪٽر تي انهن فصلن جي پوليٽيڪل آهي. ان کانسواءِ ڪينيا، نائيجيريا ۽ يوگنڊا فيلڊ آزمائش جي شروعات ڪئي آهي. يورپي يونين جي هن ملڪن 114,490 هيڪٽر تي بايوٽيڪ ڪپهه جي پوليٽيڪل آهي، جيڪا 2010 جي مقابلي ۾ 26 فيصد وڌيڪ آهي. نين ملڪن بايوٽيڪل ان جي پوليٽيڪل شروع ڪئي آهي.

1996 کان 2010 جي وچ ۾ بايوٽيڪ فصلن غذائتي تحفظ، استحڪام ۽ موسمي تبديلين جي حوالي سان اهم ڪردار ادا ڪيو آهي. هي ڪردار فصلن جي پيداوار ۾ 78.4 بلين آمريڪي ڊالرن جي اضافي 4.43 ملين گرام جراثيم ماريندڙن ۾ گهٽتائي جي ذريعي بهتر ماحول جي فراهمي، صرف 2011 ۾ ڪاربن ڊائي آڪسائيڊ جي اخراج ۾ 19 بلين ڪلوگرام جي گهٽتائي جيڪا روڊن کان 9 ملين گاڏيون گهٽائڻ جي برابر آهي. 91 ملين هيڪٽر زمين جي بچت ذريعي حياتياتي قسم جي تحفظ ۽ 15 ملين نڙا هارين جيڪي دنيا جي غريب ترين طبقي سان تعلق رکن ٿا آهن، جي اڻ سي مدد جي ذريعي غربت گهٽائڻ جي هدف جو حصول. بايوٽيڪ فصلون آهن پر هي سي تي جي طرفن جي مقابلي ۾ اڪثريت نه آهي. مثال طور چڪر ۾ فصلن جي پوليٽيڪل مزاحمت ڪاري ان ۾ به ايتري ضرورت آهي جيتري روايتي ۾.

نن ن ترقي پذير ۽ يورپي يونين جي ملڪن لاءِ مناسب، سائنسي ۽ گه خرچي جي حامل ذمه داراني ۽ قانوني نظام جي ضرورت آهي، پر مشڪل ۽ سخت نه هجي. 2011 ۾ بائيويڪ جن جي عالمي قيمت جو اندازو 13 بلين آمريڪي الرلڳايو ويو آهي. جيڪو واپاري اناج جي آخري مصنوعاتن جي صورت ۾ 160 بلين آمريڪي الر سالياني جو منافعو ڏيندي.

مستقبل:

بائيويڪ فصلن جي بابت ملينيم ۽ ويلمن مقصدن جي طي ڪيل سال 2015 ۾ هن کان پوءِ به صورتحال اي حوصلا افزائي واري معلوم ڪري رهي آهي. مستقبل ۾ هه نوان ملڪانهن فصلن کي اختيار ڪرڻ وارن ملڪن ۾ شامل ڪي ويندا ان کان سواءِ پهرين خشڪ سالي سان مزاحم بائيويڪه ڪئي جي فصل جو آمريڪا ۾ 2013 ۾ ۽ آفريڪا ۾ 2017 ۾ آغاز ڪيو ويندو. ان کان علاوه 2013/2014 ۾ فلپائن ۾ گولن مرائس، چين ۾ بائيويڪه ڪئي جنهن کي يه ملين هيڪٽر تي پوکي سگهيو. هن کان پوءِ بي ي چانورن جي پوکي ويندي. بي ي فصلن ۾ ملينيم ۽ ويلمن مقصدن جي تحت غربت ۾ 50 فيصد گه ٿي جو هدف حاصل ڪرڻ جي صلاحيت موجود آهي، هي فصلن جي پيداوار ۾ اضافي جي ذريعي حاصل ڪري سگهجي وڃهن ڪي پرائيوي، سرڪاري تعاون جي ذريعي تيز رفتار ڪري سگهجي و. مثال طور: آفريڪا ۾ خشڪ سالي سان مزاحم ڪئي کي انساني حقن جي تنظيم بل اين ميلن اگي س فائونڊيشن جي امداد حاصل آهي. ISAAA جو هدف علمي شرڪت تي نئون ايجادون ۽ تخليقي شرڪت آهي جيڪا اگي س فائونڊيشن جي نومبر 2011 ۾ ڪيل سفارشن کان وڃي آهي.

هن اعلى سطح تي خلاصي جي مڪمل تفصيل ISAAA Brief 43 جنهن جو عنوان تجارتي بائيويڪ فصلن جي ايد جي عالمي صورتحال: 2011 ۾ نل آهي. هي ڪلائيو جيمز جي تحرير ڪيل آهي.

ويڪ معلومات لاءِ اسان جي ويب سائي

ISAAASEAsiaCenter سويا <http://www.isaaa.org>

تي رابطو درج فون نمبر تي رابطو ڪريو. +63495367216

يا info@isaaa.org تي اي ميل ڪريو.